

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	магістр
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	4 курс, 8-й семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0 Загальна кількість годин – 90, із яких: Лекцій – 16 год, лабораторних – 28 год, Форма семестрового контролю - залік
Мова (-и) викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса
Контактні дані розробника (-ів)	Кравченко Сергій, кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри терапії імені професора П. І. Локеса sergii.kravchenko@pdau.edu.ua +38050 304 03 10 https://www.pdau.edu.ua/people/kravchenko-sergiy-oleksandrovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню: цитологія, гістологія; ембріологія; патологічна фізіологія; біохімія з основами фізичної та колоїдної хімії; латинська мова; хімія; ветеринарна фармакологія; клінічна діагностика хвороб тварин; гігієна тварин; годівля тварин та основи кормовиробництва
Компетентності	– загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 13. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 14. Здатність приймати обґрунтовані рішення. – фахові: ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності. ФК 5. Здатність застосовувати методи і методики патологоанатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі. ФК 7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати. ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології. ФК 22. Здатність визначати поживність кормів, норми годівлі тварин при різній продуктивності; складати повноцінні раціони, відбирати середню пробу кормів для аналізу та готувати корми для аналізу, оцінювати якість кормів.
Результати навчання	ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини. ПРН 3. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень. ПРН 5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
комунікації, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості кінцевих термінів	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Надати теоретичних знань й практичних навичок з питань: безпечного та ефективного застосування засобів захисту тварин; методів профілактики негативного впливу токсичних речовин на організм продуктивних тварин, у т.ч. птахів, риби та бджіл; діагностики отруєння тварин пестицидами, кормовими добавками, отруйними рослинами, мікотоксинами тощо; сучасних методів лікування тварин за їх отруєння; ветеринарно-санітарної експертизи в разі отруєння тварин.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Загальна токсикологія. Тема 2. Токсикологія пестицидів. Тема 3. Токсикологія мінеральних сполук та преміксів. Тема 4. Фітотоксикози, мікотоксикози, отрути тваринного походження. Тема 5. Токсикологія бойових отруйних речовин.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
МН 1. Словесні методи: лекція; розповідь-пояснення; інструктаж. МН 2. Наочні методи: ілюстрування; демонстрування; спостереження. МН 3. Практичні методи: лабораторні роботи; робота з навчально-методичною літературою. МНІ 4. Комп'ютерні і мультимедійні методи: комп'ютерне тестування (у разі дистанційного навчання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ. Здобувач вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку або не був допущений до семестрового контролю, ліквідує підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету, за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною. Повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз із дозволу першого проректора на підставі заяви здобувача вищої освіти, яку візує завідувач відповідної кафедри та декан факультету.
- щодо академічної доброчесності	Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ, Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, Положенням про групу сприяння академічній доброчесності ПДАУ. На факультеті функціонує Комісія з академічної доброчесності, яка здійснює загальний моніторинг та контроль за дотримання норм та принципів академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Здобувачі освіти дотримуються академічної доброчесності

	шляхом: - самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, атестації; - роблять посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримуються норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надають достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. У разі виявлення викладачем при виконанні завдань із навчальної дисципліни випадків списування, інших проявів академічної недобросовісності, здобувач вищої освіти отримує «0» балів і повинен повторно їх виконати.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувача вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання відбувається із врахуванням тематики, змісту та результатів навчання навчальних дисциплін освітньої програми. Навчальна дисципліна може бути перезарахованою як повністю, так і частково (окрема тема, завдання тощо). Порядок перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти регламентовано Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Результат оцінювання оскаржується не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента і не змінюється; – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Рекомендовані джерела інформації Основні 1. Ветеринарна токсикологія : підручник / Куцан О.Т. та ін. Київ : НУБіП України, 2022. 413 с. 2. Духницький В. Б. Клінічна ветеринарна токсикологія : навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2024. 215 с. 3. Корнієнко В. І., Пономаренко О. В., Ладогубець О. В., Гаркуша І. В., Дученко К. А. Загальна токсикологія: навчально-методичний посібник з вивчення ветеринарної токсикології. Харків: РВВ ХДЗВА, 2020. 112 с. 4. Козловські Т. Ф., Никифорова О. О. Загальна токсикологія: Теоретичні аспекти: навчальний посібник. Кременчук : КрНУ, 2016. 150 с. 5. Ветеринарна мікотоксикологія / Духницький В. Б. та ін. Навчальний посібник. Київ, 2010. 184с. 6. Ветеринарна токсикологія / Хмельницький Г. О. та ін. Київ : Аграрна освіта, 2012. 352с 7. Berny P. Queffelec S. Guide pratique de toxicologie clinique veterinaire Med'com. Paris, 2014. 351 p. 8. Plumlee K. Clinical veterinary toxicology. Mosby, 2004. 477 p. 9. Ветеринарна мікотоксикологія: навчальний посібник / В.Б. Духницький, Г.О. Хмельницький, Г.В. Бойко, В.Д.Іщенко. Київ, 2010. 203 с. 10. Лабораторна ветеринарна токсикологія: навч. посібник / В. І. Левченко, А. В. Розумнюк, Ю. М. Новожицька та ін. Біла Церква, 2012. 216 с. 11. Ветеринарна токсикологія: Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів факультету ветеринарної медицини з модуля “Отруєння нітратами та нітритами” / В. І. Левченко, Г. О. Щуревич, О. В. Чуб та ін. Біла Церква, 2004. 12 с.	

Допоміжні

1. Лабораторна ветеринарна токсикологія : навчальний посібник / Левченко В. І. та ін. Біла Церква, 2012. 216 с.
2. Система контролю якості кормів та продукції тваринництва за показниками вмісту мікотоксинів : наук. метод. рекомендації. / Хмельницький Г. О. та ін. Київ : Видав. центр НАУ, 2006. 28с.
3. Токсикологія фосфорорганічних сполук. Методичні рекомендації / П. І. Локес та ін. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 35 с.
4. Токсикологія хлорорганічних сполук. Методичні рекомендації / П. І. Локес та ін. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 55 с.
5. Основи дозування лікарських речовин методичні рекомендації. П. І. Локес та ін. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 50 с.
6. Отруєння тварин хлоридом натрію / П. І. Локес та ін. Полтава: РВВ ПДАА, 2012. 15 с.
7. Методичні вказівки по виконанню курсової роботи із дисципліни “Ветеринарна токсикологія” для студентів 4 курсу (освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр” методичні вказівки / П. І. Локес та ін. Полтава: РВВ ПДАА, 2012. 21 с.
8. Кравченко С., Канівець Н., Бурда Т. Біологічна зброя – загроза сьогодення. Сучасні проблеми біобезпеки в Україні: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 21–22 травня, 2020 р. Полтава, 2020. С. 32–34.
9. Кравченко С. О., Локес-Крупка Т. П., Бурда Т. Л. Лікування собак за отруєнь бродифакумом. Науково-практична конференція професорсько-викладацького складу : зб. наук. праць професорсько-викладацького складу академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році, 22–23 квіт., 2020 р. Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 366–368.
10. Kulynych S. M., Kabluchka A. P., Petrenko M. O., Kravchenko S. O., Kanivets N. S. Biochemical properties of microscopic fungi cultures isolated from injured keroid formations of skin. World of Medicine and Biology. 2018. №2(64). P. 204-208. DOI:10.26724/2079-8334-2018-2-64-204-208.
11. Ksyonz I.M, Zezekalo V.K, Peredera S.B, Shcherbakova N.C, Peredera Zh.O, Kone M.S, Rak T.M, Kravchenko S.O, Kanivets N.S. Chlamydial infection monitoring within wild mammals in Ukraine. World of Medicine and Biology. 2019. № 1(67). P. 227-32. DOI: 10.26724/2079-8334-2019-1-67-227.
12. Kulynych S.M., Bublyk O.O., Yurchenko I.I., Panasova T.G., Omelchenko G.O., Kravchenko S.O., Lokes-Krupka T. Efficiency of intravascular laser blood irradiation in cattle with inflammatory surgical pathology. World of Medicine and Biology. 2019. №1(67). P. 216-221. DOI:10.26724/2079-8334-2019-1-67-216.
13. Kyrychko B., Zvenihorodska T., Kravchenko S., Kyrychko O., Semirenko V. Clinical and morphological justification of the treatment of purulonecrotic lesion in deep structures of limb distal segment in pig: Case report. Arquivo Brasileiro de Medicina Veterinaria e Zootecnia. 2020.V. 72 (6). P. 2239–2244. DOI: 10.1590/1678-4162-12091
14. Кручиненко, О. В., Михайлютенко, С. М., Клименко, О. С., & Кравченко, С. О. (2024). Визначення важких металів у свіжовиловленій рибі з річки Дніпро (Україна). Scientific Progress & Innovations, 27(3), 50–54. <https://doi.org/10.31210/spi2024.27.03.08>.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри терапії імені професора П. І. Локеса
Протокол від 1 вересня 2025 року №1

Додаток до силабусу

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни **Ветеринарна токсикологія**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Дискусія за матеріалом лекцій	Виконання завдань лабораторних робіт	Виконання завдань самостійної роботи (опитування)	колоквіум (опитування)	
Тема 1 Загальна токсикологія.	1	4	4	9	18
Тема 2. Токсикологія пестицидів.	2	6	4	9	21
Тема 3 Токсикологія мінеральних сполук та преміксів.	2	6	4	9	21
Тема 4. Фітотоксикози, мікотоксикози, отрути тваринного походження.	2	6	4	9	21
Тема 5. Токсикологія бойових отруйних речовин.	1	4	5	9	19
Разом	8	26	21	45	100

Шкала та критерії оцінювання

дискусія за матеріалом лекцій

Кількість балів	Критерії оцінювання
для тем 1, 5	
1(максимальна)	ЗВО відтворює терміни з навчальної дисципліни, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
0 (мінімальна)	відсутність ЗВО на лекції.
для тем 2-4	
2(максимальна)	ЗВО відтворює терміни з навчальної дисципліни, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
1(мінімальна)	ЗВО частково відтворює терміни з навчальної дисципліни, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень
0	відсутність ЗВО на лекції.

виконання завдань лабораторних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
для тем 1, 5	
4(максимальна)	студент повністю виконав завдання лабораторного заняття з вільним відтворенням термінології, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
3	студент виконав завдання лабораторного заняття, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, із допомогою викладача вміє знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин

2	студент виконав завдання лабораторного заняття, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, із допомогою викладача вміє знаходити рішення щодо вибору лікування тварин
1(мінімальна)	студент виконав завдання лабораторного заняття із допомогою викладача, частково відтворює ветеринарну термінологію
0	студент не виконав завдання лабораторної роботи
для тем 2-4	
6(максимальна)	студент повністю виконав завдання лабораторного заняття з вільним відтворенням термінології, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
5	студент виконав завдання лабораторного заняття, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, із допомогою викладача вміє знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
4	студент виконав завдання лабораторного заняття, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, із допомогою викладача вміє знаходити рішення щодо вибору лікування тварин
3	студент виконав завдання лабораторного заняття з відтворенням термінології, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень
2	студент виконав завдання лабораторного заняття із допомогою викладача, частково відтворює ветеринарну термінологію
1(мінімальна)	студент виконав завдання лабораторного заняття із допомогою викладача
0	студент не виконав завдання лабораторної роботи

виконання завдань самостійної роботи (опитування)

Кількість балів	Критерії оцінювання
для тем 1-4	
4(максимальна)	повне виконання завдань самостійної роботи з вільним відтворенням термінології, ЗВО вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
3	неповне виконання завдань самостійної роботи з відтворенням термінології та, ЗВО вміє встановлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
2	виконання завдань самостійної роботи з відтворенням термінології, ЗВО вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, частково знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
1(мінімальна)	виконання завдань самостійної роботи з частковим відтворенням термінології вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень
0	не виконання завдань самостійної роботи.
для теми 5	
5(максимальна)	повне виконання завдань самостійної роботи

4	неповне виконання завдань самостійної роботи з вільним відтворенням термінології, ЗВО вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
3	часткове виконання завдань самостійної роботи з відтворенням термінології та, ЗВО вміє встановлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
2	виконання завдань самостійної роботи з відтворенням термінології, ЗВО вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, частково знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
1(мінімальна)	виконання завдань самостійної роботи з частковим відтворенням термінології вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень
0	не виконання завдань самостійної роботи.

контрольне опитування студентів (колоквіум)

Кількість балів	Критерії оцінювання
9(максимальна)	ЗВО вільно володіє матеріалом, в повній мірі відтворює спеціальну термінологію, вільно орієнтується у поняттях моніторингу поширення хвороб тварин та захисту довкілля від біологічного забруднення, неповне виконання завдань самостійної роботи з вільним відтворенням термінології, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
8	ЗВО узагальнює отримані знання, ґрунтовно розкриває зміст питань, володіє термінологією, має поняття про моніторинг поширення хвороб та захист довкілля, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, частково знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
7	ЗВО узагальнює отримані знання, ґрунтовно розкриває зміст питань, володіє термінологією з окремими неточностями, неповне виконання завдань самостійної роботи з вільним відтворенням термінології, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
6	ЗВО узагальнює отримані знання, розкриває зміст питань, володіє термінологією з окремими неточностями, має поняття про моніторинг поширення хвороб та захист довкілля, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень
5	ЗВО узагальнює отримані знання, володіє більшістю спеціальних термінів, неповне виконання завдань самостійної роботи з вільним відтворенням термінології, вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень
4	ЗВО узагальнює отримані знання, володіє більшістю спеціальних термінів, частково усвідомлює поняття про моніторинг хвороб та захист довкілля, неповне виконання завдань самостійної роботи з вільним

	відтворенням термінології, володіє початковими вміннями установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
3	ЗВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, володіє спеціальною термінологією вміє установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
2	ЗВО відтворює частину теоретичного матеріалу, частково володіє спеціальною термінологією і поняттям про моніторинг хвороб та захист довкілля.
1(мінімальна)	студент володіє теоретичним матеріалом дещо вищим за початковий та не володіє спеціальною термінологією і поняттям про моніторинг хвороб та захист довкілля
0	ЗВО не відповідає на поставлені запитання